

© Document Z-50

Milling *yoshon* flour on *chodosh* equipment

April 2004

The current practice is that the OU-certified *yoshon* flour is milled and packaged during the summer months, before the *chodosh* flour comes to market, and is then stored (and sold) for the entire *chodosh* “season”. As a result, some of the flour remains in the package for 6-8 months and this has occasionally led to insect infestation of the flour.¹ The company is unwilling to invest in purchasing a climate-controlled warehouse that might prevent such infestation. Instead, they have proposed to segregate the *yoshon* wheat kernels and grind, sieve and package them throughout the *yoshon* “season”, after thoroughly cleaning the equipment. The cleaning—done without any water—would include the thorough cleaning of the equipment to remove any traces of *chodosh* flour, and then the company will “flush” each piece of equipment with *yoshon* kernels or flour that’ll be sold as *chodosh*. The company uses this procedure whenever they change products, and tests have shown that there is no measurable amount of the original flour left.

Chodosh is a *davar sheyesh lo matirim*² and therefore, in cases of *min b’mino*, it cannot be *batel*³ and it would appear that the cleaning must be so complete as to guarantee us that not even a tiny trace of *chodosh* flour remains⁴—and there’s no way we can be sure of this. As such, it would appear that the aforementioned method of cleaning should be an insufficient separation between *chodosh* and *yoshon*?

Rav Belsky presented this question to Rav Elyashiv who ruled that if five 100-pound batches of product would be flushed through the system, that would be a sufficient separation and the product could be certified as *yoshon*. He reasoned that after the

¹ The company explained that they sieve and fumigate the flour and that this removes just about all insects, larvae and insect-eggs. However, within a few months, the few bugs and eggs that are left will multiply to the point that the flour will be “infested”.

² Rav Schachter clarified the following:

ר"ל שאפילו לפי מסקנת החכמת אדם (כלל נ"ג הלכה כ"ח וכמבואר בבינת אדם שם אות נ"ד) דחדש של חמץ אין לו דין דבר שיש לו מתירין שלא להתבטל, משום שאין הישראל מחוייב למכרו כשיגיע הפסח, וכמות שהיא עכשיו – ברשותו ובבעלותו של הישראל – הרי כשיגיע הפסח ייאסר עולמית, ונמצא שהרי זה כדין המחבר (יו"ד סימן ק"ב סעיף ד') שאם המאכל יתקלקל קודם שיגיע זמן ההיתר, שאין לו דין דבר שיש לו מתירים שלא להתבטל, מכל מקום אם הבעלים של הקמח החדש הזה של חמץ נכרים הם, נראה פשוט שעדיין נשאר דינו כדבר שיש לו מתירים שלא להתבטל, אלא שבנידון דידן יש לצדד להקל בתערובתו מהטעם שיתבאר בהמשך.

³ *Shulchan Aruch* Y.D. 102:1.

⁴ Although as a rule, it is sufficient to clean equipment to the “industry standard of clean” even though tiny traces of *issur* might remain (© 98, 99 & 173), that is based on the assumption that the traces of *issur* are *batel* in the kosher food (and there is no concern of *bitul issur l’chatchilah*). However, in cases where the *issur* is *assur b’mashehu* and cannot be *batel*, every single trace of the *issur* must be removed.

flushing, it isn't even clear that there is any *chodosh* mixed into the *yoshon* flour, and therefore the halacha of *davar sheyesh lo matirim* wouldn't apply.⁵

Rabbi Gorelik suggested that we should require more than the aforementioned 500 pounds of flour so as to allow for a margin of error, and the company offered to use an entire pallet (2,400-2,500 pounds) of flour for the flush.

Rav Belsky and Rav Schachter
read and signed this

ועוד נראה לי חשבון רחב לסמוך עליו להתיר בלי היסוס וזה כי אף אם יהא ברור אצלנו שישאר משהו מהקמח הקדום בתוך הקמח השני (של התבואה הישנה) וזה ייאסר מפני תערובת של דבר שיש לו מתירין, אעפ"כ, כשאח"כ יעבור דרך מכשיר זה הקמח של טחינה שניה, ואז יתערב בו שארית מן הראשונה שנאסרה ע"י משהו מן ה"חדש", אעפ"כ יהא הכל מותר מטעם תערובת של ב' משהוין כמבואר בארוכה בש"ך בנקודת הכסף יו"ד סי' צ"ב (סעיף ד') דאף דבא בתוך התערובת הב' מן האיסור עצמו מכל מקום כבר חל עליו גדר ביטול המועיל להתבטל בתערובת הב' מדין מין בשאינו מינו כמבואר שם עי' היטב כי קצרת.

י. בעלסקי
כ"ו סיון תשס"ו לפ"ק

⁵ The halacha that *safek davar sheyesh lo matirim* is forbidden, (and even *b'ta'aruvos*) is because the logic presented by *Rashi* (*Beitzah* 3b s.v. *afilu*) for why *davar sheyesh lo matirim* is forbidden, applies to *safek issur* as well as *vadai issur*. However, that *sevara* doesn't apply to cases where one isn't even sure that any *davar sheyesh lo matirim* was mixed into the *heter* in the first place.